

Če vidite oglas s takšno ali podobno vsebino:

»Ali želite ZASLUŽITI HITRO IN ZANESLJIVO, brez velikega truda?«

»Ponujamo vam ZANESLJIVO NALOŽBO Z NAJMANJ 15-ODSTOTNIM DONOSOM DNEVNO.«

»20-ODSTOTNI MESEČNI DONOS ZAGOTOVLJEN!«

VERJETNO GRE ZA DENARNE VERIGE

BODITE PREVIDNI !

Za takšnimi zavajajočimi ponudbami se marsikdaj skrivajo denarne verige ali Ponzijeve sheme. Bistvo denarnih verig je, da se denar ustvarja z vplačili novih vlagateljev znotraj denarne verige in ne z vlaganjem vplačanega denarja. Tisti, ki na novo pristopijo k verigi, plačujejo za tiste, ki so v takšni verigi višje. Denarna veriga lahko uspešno deluje le toliko časa, dokler nova vplačila omogočajo obljubljeni izplačila drugim udeležencem takšne verige.

Oblike denarnih verig

Mrežni marketing

Pogosto denarne verige enačijo z mrežnim marketingom, ki je legalna oblika trženja različnih potrošnih izdelkov (npr. kozmetike, čistil, posode). Negativni prizvok mrežnemu marketingu dajejo posamezniki, ki pod poslovnim modelom mrežnega marketinga tržijo denarne verige. Legalni mrežni marketing temelji na neposrednem trženju in osebnem reklamiranju, medtem ko se pri denarnih verigah kot mrežni marketing označuje oglaševanje in vabljenje vlagateljev k vplačilu prek spletnih strani.

Socialne mreže

Zaradi vse bolj priljubljenih socialnih mrež na svetovnem spletu številni ponudniki oglašujejo »vlaganje« v nove socialne mreže, dejansko pa gre za denarne verige. Socialna omrežja, ki se uporabljajo kot denarne verige, lahko prepoznate po tem, da za vstop zahtevajo plačilo članarine, vabijo z ustvarjanjem dohodkov znotraj teh omrežij, ponujajo posebne svetovalne storitve z namenom ustvarjanja dobičkov z malo dela ali brez dela, itd. Pred časom (aprila 2010) je ena izmed takih verig opeharila kar nekaj naivnih vlagateljev tudi pri nas. Ponudniki so pod pretvezo svetovanja posameznikom pobrali med 500 in 2.000 evrov in jim hkrati ponujali visoke donose na vplačani denar.

Kako prepoznati denarne verige?

Slovenska policija je v preteklosti obravnavala primere, ko so vlagatelji na podlagi plačila v znesku od nekaj sto pa vse do več tisoč evrov sodelovali na »motivacijskih seminarjih«, kjer so jih organizatorji denarnih verig »izobraževali«, kako pridobiti čim večje število novih vlagateljev in s tem povečevati svoje donose. Organizatorji pri tem uporabljajo socialne in psihološke veščine, ki pri potencialnih vlagateljih zbujajo prepričanje o verodostojnosti sheme (denarne verige), v katero vstopajo.

Denarne verige se v praksi kažejo v različnih oblikah:

- ▶ V denarni verigi, kjer je policija ugotovila utemeljen sum storitve kaznivega dejanja, je 140 oškodovancev vplačalo 2.500.000 evrov. Denarna veriga je propadla, ko število novih vlagateljev ni več zadostovalo za poplačilo tistih, ki so se v verigo vključili pred njimi.
- ▶ Storilci v posameznih primerih pod okriljem gospodarskih družb vlagateljem ponudijo v podpis t.i. »posojilne pogodbe«, v katerih vlagateljem prikažejo visoke donose kot visoke obresti na dano posojilo. Oškodovanci praviloma ostanejo brez vplačane glavnice in seveda tudi brez obljubljenih visokih obresti.
- ▶ Organizatorji denarnih verig zahtevajo vplačila v denarne verige na račune v tujini, tako da se izgubi sled za vplačanim denarjem. Sredstva so zato za oškodovance praviloma izgubljena.

Policija v takih primerih opozarja državljane, naj ravnajo samozaščitno. Previdnost je potrebna v naslednjih primerih:

- obljubljeni donosi so izredno visoki,
- vlagatelje spodbujajo k ponovnemu vlaganju ustvarjenega dobička,
- vlagatelje vseskozi spodbujajo k pridobivanju novih članov,
- »investicijsko podjetje« nima stalnega naslova in poslovnih prostorov, pogoste so menjave investicijskih načrtov in načinov izplačil,
- naslov spletne strani se pogosto spreminja ali pa je pogosto nedosegljiv,
- ponudnik denarne verige vlagatelju ne daje časa za premislek,
- od vlagatelja se zahteva, da podatke o ponudniku in svoji naložbi varuje kot skrivnost, ki je ne sme razkriti niti organom pregona.

Vlagateljem, ki jih vabijo, da svoja sredstva vložijo v kakršnekoli naložbene programe, policija priporoča, naj se za nasvet obrnejo na borznoposredniške družbe in banke, ki imajo za opravljanje teh poslov dovoljenje Agencije za trg vrednostnih papirjev oziroma Banke Slovenije.

Vlagateljem, ki se težko uprejo obljubam ponudnikov tveganih naložb, svetujemo:

- predhodno poiščite vse potrebne informacije,
- seznanite se z vsemi vrstami tveganj takšnega poslovanja,
- pridobite čim več informacij o ponudnikih storitev,
- ne nasedajte priporočilom znancev in sosedov,
- ne podpisujte nikakršnih pogodb, ki vas spravljajo v podrejen položaj,
- od posrednikov zahtevajte izpis vseh zanje opravljenih poslov, ki morajo vsebovati njihovo ime in priimek, številko računa, oznako finančnega instrumenta, količino, ceno, vrsto posla, vse stroške in podobno.

Kako ravnati, če menite, da ste vključeni v denarno verigo?

Organiziranje, sodelovanje ali pomoč pri organiziranju ali izvajanju denarnih verig v Republiki Sloveniji je po 212. členu Kazenskega zakonika kaznivo dejanje z zagroženo kaznijo do osmih let.

Izkušnje preteklih let so pokazale, da se le manjše število oškodovancev odloči za prijavo teh kaznivih dejanj policiji. Pri preiskavi omenjenih kaznivih dejanj policija tudi opaža, da so vlagatelji pod psihičnim pritiskom in v skrbeh zaradi pogodbениh kazni v primeru, da odstopijo od pogodbe. Propad denarne verige prizadene tako že izplačane vlagatelje kot še neizplačane, oškodovane. Oškodovani vlagatelji imajo pravico zahtevati ničnost tako svojih pogodb kot predlagati ugotovitev ničnosti pogodb drugih vlagateljev, ki so iz takšne sheme že bili izplačani.

Če sumite, da ste s svojo naložbo vključeni v kakšno denarno verigo ali podobno obliko goljufanja vlagateljev, o tem čim prej obvestite najbližjo policijsko postajo (113).

Poleg tega pa:

- takoj ustavite vsa nadaljnja vplačila v takšne sheme,
- poskušajte pridobiti čim več podatkov o osebi, ki vas je vključila v takšno shemo,
- zapisujte si telefonske klice oziroma druge oblike komuniciranja ter vsebino pogovorov,
- poskušajte pridobiti svoj vložek nazaj,
- zberite vso razpoložljivo dokumentacijo, povezano s takšno naložbo,
- natisnite si vse spletne strani, ki so povezane s to verigo,
- pripravite pisno kronologijo dogodkov in oseb, povezanih s shemo, v katero ste vključeni.

Zloženko je izdala:

Agencija za trg
vrednostnih papirjev
Poljanski nasip 6,
1000 Ljubljana

V sodelovanju z:

Generalno policijsko upravo,
Uprava kriminalistične policije,
Štefanova ulica 2,
1000 Ljubljana

